

Sv. Martin – izvanzemaljac

(igrokaz)

Napisala: Ana Penić

Dvojica dječaka su na školskom dvorištu. Čekaju početak nastave... Blagdan je sv. Martina. Janko je doselio iz Baranje, Matko je rođen u Zagorju.

Janko: Vidi što sam dobio od svoga djeda iz Belog Manastira: njegovu kapu hrvatskog časnika. Moj djeda je bio hrvatski časnik. On je branio Hrvatsku kad ju je jugovojska napala. Sad s bakom živi u Baranji. Tamo idem preko ljeta.

Matko: I? Što? Tvoj je djeda bio **hrvatski časnik**. A moj je bio **dragovoljac** i brinuo se za sve one koji su morali bježati iz svojih kuća i došli su..., došli su u..., u..., ne mogu se sjetiti, kako se taj grad zove... E, da, sjetio sam se! Osijek! Došli su u Osijek. Moj djeda je bio **dragovoljac** u Osijeku. Je l' to tebi jasno? Moj je djeda bio **hrvatski dragovoljac. Dragovoljac!** Vidiš kako je to dugačko! Kako je to važna riječ!

Janko: A moj – **hrvatski časnik**. Ne kužiš? Časnik je onaj koji je častan. **Častan vojnik!** To je veće!

Matko: A moj je **vojn**ik **drage volje**. Tvoj je **časnik**, a moj **voljnik**. **Voljnik!** On je obilazio podrume, donosio vodu i lijekove djeci, pričao im priče da se ne boje, nosio ih na rukama, i sve to dobrovoljno. Moj djeda je bolji: on je **dobrovoljnik! Dobrovoljnik, ili dragovoljnik je veće! I sve je to bilo prije četvrt stoljeća!**

Janko: Pa ti veze nemaš! **Časnik je veći.**

Matko: A voljnik je pametniji. On je pravi pametnik, samo da znaš. Pričao mi je djeda, i rekla mi je mama. Da nije njega bilo, tko zna gdje bi sve hrvatska djeca završila? Moj je djeda bio dragovoljac. Mama kaže da to znači – biti dobar i braniti slabije i djecu, starce i ranjenike drage volje. A treba biti i pametan.

Janko: Pa i moj je djeda pametan! I hrabar! I častan! I vidiš kako je imao lijepu kapu (**pokazuje kapu**). **Biti časnik je više i bolje nego biti pametnik.**

Matko: E, baš nije! Baš je bolje biti **dragovoljac!** Ti meni ne vjeruješ! Hoćeš da ti pokažem? (**Otima mu kapu hrvatskog časnika.**)

Janko: Vрати mi kapu, budalo jedna!

Matko: Ne ću! To je sad moja kapa!

(Dječaci se pohrvaju.)

Odjednom se čuje huka, buka (na zidu se trebaju vidjeti munje, sijevanje, mrak, a kad se svjetla upale na pozornici je rimski vojnik).

Janko: Slušaj! Pogledaj! Pogledaj! Izvanzemaljci! Zapravo jedan izvanzemaljac! Je li **to Star Wars?** Vidi kako je obučen? Iz kojeg je to filma? Sad, tu se pojavio!

Matko: Ima svijetli mač! I masku na licu! I ogrtač! Je li **to Darth Vader...** Mi smo u svemiru?

Sv. Martin: Ma, nee! Niste vi dečki u svemiru, nego je mene poslao **Vječni Pobjednik** da vas pomirim. Pa zašto ste se posvađali? Jeste li vi normalni?

Janko: Ja jesam ali – on? Čisto sumnjam! Kaže da je njegov djeda bio vojn

pametnik prije četvrt stoljeća! **Prije četvrt stoljeća!** Čovječe, kako je to bilo davno! Ja se još nisam ni rodio! **A moj je djeda bio hrvatski časnik prije 25 godina, a sada je i moj tata hrvatski časnik.** A on, on se s tim ruga!

Sv. Martin: Dečki, dečki... Ja sam se nadao da će za dvije tisuće godina svi dečki biti dobri i sveti, i da ne će više biti nikakvih vojnika.

Dečki: Dvije tisuće godina? Ti stvarno stižeš iz svemira? Ti jesi izvanzemaljac? Iz koje galaksije? Kojom raketom si došao?!? Svemirskim brodom?!

Sv. Martin: Ma, neee! Nisam došao svemirskim brodom, i nisam živio na zemlji baš prije dvije tisuće godina, nego prije 1600 i nešto godina.

Dečki: Živio? Ti si živio? Znači, ti si mrtav? Pa kako te onda vidimo? Jesi li ti vampir? Odakle ti ovaj svijetleći mač? I ovaj plašt?

Sv. Martin: Ja jesam umro, ali mi je duša u nebu, ja sam u nebu, razumijete! Nebo postoji i ja sam s tisućamama i tisućama drugih duša u nebu. Ali, eto, Gospodin, Gospodar svemira mi je dozvolio da se ovdje, pred vama, pojavim i da vam kažem kako morate biti dobri. Morate biti **i časni, kao hrvatski časnici, i dobri kao hrvatski dragovoljci, i da živite u miru sa svima! Jasno?**

Matko: Ma tko si ti ustvari? Kako te nešto razumijem, a nešto ne razumijem? **Gospodar svemira, vojnik, časnik, svetac, nebo, duše u nebu, ništa mi nije jasno! Tko si ti? Izvanzemaljac? Ti si, vidim, ipak izvanzemaljac!**

Janko: Pa je l' se tebi mora sve nacrtati? Pa vidiš da je iz neke nepoznate galaksije. Još dalje od svih planeta i mjeseca koje mi vidimo i o kojima smo učili? **(Okreće se sv. Martinu):** A sad ozbiljno: Tko si ti?

Sv. Martin: Ja sam vam, dragi dečki, **sv. Martin!** Svetac Isusa Krista! Dragovoljac, vojnik, i časnik Isusa Krista. I upravo obilazim crkve koje me časte. A ima ih... po cijeloj Europi. I u Hrvatskoj. I u Belom Manastiru, to znači u Baranji, i u Sv. Martinu na Muri, a to je Međimurje, i... da ne nabrajam..., da ne nabrajam... Zaštitnik sam vojnika...

Matko: Ti si, ti si onaj svetac koji se opija? Onaj sv. Martin? Onaj što čuva pijance? Vojnike i pijance... Hm... Jakog mi sveca!

Sv. Martin: Dečki, dečki, super ste mi! Sad ćemo se mi „**razmeti**“, vidjet ćete! Moram čuvati vojnike, jer sam i sam bio vojnik, časnik, a tamo gdje je vojnik, tamo je i **kapljica**... Znaite, teško je stalno biti napet, opasnosti su velike, pa onda vojnici „malo potegnu“... vina, „vinca“, „vinceka“, da im bude lakše. Znaite i sami, sigurno ste čuli na svadbama. Ili rođendanima, ili što ja znam..., ali sigurno ste čuli: „**Koliko kapi, toliko let, daj nam Bog na svet živeti! Koliko kapi, toliko let, daj nam Bog na svet živeti!**“, pa onda: „**Vinceka, vinceka, sve do dana belega**“ (2 puta), a možda ste čuli i ovu „**In vino veritas, in vino veritas, in vino veritas, in vino, vino, vino, veritas...**“ Eto, baš sam se

raspjevao... Ma nije ni čudo! Mi u nebu stalno nešto slavimo! Malo svece, malo anđele, pa onda - svaki put kad na Zemlji dobro nadvlada zlo. Vjerujte, u nebu vam nikada nije dosadno! Ali se ne opijamo!!! Bog je tako super, Isus je tako dobar, uvijek blag i nasmijan, da nam ni ne treba ništa drugo! Samo malo, kap vina, za želudac, hmmm... i rasploženje, preporuča i sv.Pavao.

Janko: Sv. Pavao postoji? Stvarno? Postoji i sv. Pavao? O, Bože! Sve neki poznati sveci. Pa tako se zove moj djeda. Ali ga svi zovu Pavo! Je li to isto?

Sv. Martin: Je! Pavo, Pavle, Paul, Pavao, Paulo, Pavica, Paula, Pavla..., sve je to po sv. Pavlu. A nisam vam završio svoju priču. Hoćete je čuti?

Dječaci: O vojnicima? O mačevima? Svijetlećim mačevima? O kopljima? O ratu u svemiru? Pa..., može!

Sv. Martin: Ja sam vam bio rimski vojnik. Baš ovakav kako ga opisuje sv. Pavao. Oprostite, moram ga opet spomenuti. Nas dvojica smo sad u nebu baš prava ekipa! On je najbolje opisao odjeću rimskog vojnika. E, baš takav sam vojnik bio i ja. Čuvao sam granicu od barbara, tu negdje, nisam baš siguran, toliko se toga promijenilo, kad sam čuo da je Isus Krist pravi Bog i pravi čovjek, i da su ga rimski vojnici razapeli. Strašno! Nisam mogao doći k sebi! Nevinog čovjeka – neki Pilat osudio na smrt i on je od zadobivenih rana umro na križu. Ali – čuo sam i nastavak priče! On je uskrsnuo i sada je živ! **Živ, dečki, Isus je živ!** Znam da zvuči nevjerojatno, **ali Isus je živ!** I tako..., dok sam razmišljao o njemu, jednom sam vidio nekog siromaha, kako se smrzava na cesti. Nisam imao ništa drugo osim mača i ogrtača. Da mu dam mač? Što bi on s tim? Kužite, dečki, mač je potreban u samoobrani, ali ga morate znati upotrijebiti. A ovog jadnika nitko nije napadao, osim – zime! A od zime ne štiti mač, nego ogrtač. I tako..., dao sam mu pola svoga ogrtača da se barem malo ogrije. I te noći vidio sam Isusa!

Matko: Jesi sad njemu dao mač?

Sv. Martin: Ma neee! Što će njemu mač! Pa On je Bog! On je uskrsnuli! On se zna sam braniti! Ali ima jedna caka koja me je baš potresla! Zaprepastila, zapravo...

Janko: Je li te Isus napao?

Sv. Martin: Dečki, dečki! Malo bolje slušajte vjeronauk! Pa Isus nikada, nikada, nikada nije nikoga napao! On je Bog i čovjek, ali pravi, dobri, sjajni, uskrsnuli čovjek. On je tako dobar, da mi je bilo neugodno kad sam ga vidio... Rekao sam vam, ja sam vam bio vojnik, vojničina... Isus mi se ukazao u snu i...

Dječaci: I...?

Sv. Martin: Bio je zaogrnut mojim plaštem koji sam dao onom siromahu!

Matko: Je li nešto rekao?

Sv. Martin: Ne! Samo se nasmijao i blago mi zahvalio.

Dečki: I?

Sv. Martin: I ništa! Nisam mogao više izdržati... Taj Isusov pogled uvijek me je pratio.

Dečki: Je li prijetio?

Sv. Martin: Ma, ne! Nije prijetio! Pratio me je, pozivao na obraćenje! I tako... Postao sam svećenik, pa biskup, pa svetac... A sad me Njegova majka Marija poslala da vas podsjetim da se vas dvojica trebate u miru **družiti**, a ne **tužiti** jedan drugog, kao da ste Zagorci! Sorry, dečki, ali priznajte! Ima tu kod vas **i tužibaba, i tužidjeda, i tužakala svake vrste!** Bez veze! Ma dajte! Sredite se! Pomirite se! Neka vas ova kapa hrvatskog časnika od prije četvrt stoljeća (kako je to brzo prošlo!) spaja, a ne razdvaja! Uhhh! Za danas dosta! Vidite i sami! Za moj blagdan neki ljudi posve polude! Moram ići u sve crkve, župe i mjesta gdje me ljudi časte. Često se pitam, moram vam priznati, da mi ni danas nije jasno zašto sam im tako drag!

Dečki: Pa zbog onog; “Koliko kapi, toliko let...” Valjda! Što ja znam?!

I onog: **Vinceka, vinceka, sve do dana belega...**

Sv. Martin: Može biti! Ma baš me briga! Glavno da se slavi Bog, pa makar i ovim pjesmama.

Pjeva s njima, zagrlj ih obojicu, i blagoslivlja ih... Na pozornici mrak, a kad se upale svjetla tu su samo dečki i netko od nastavnika - najbolje ravnatelj, ili ravnateljica, s čašom crvenog vina, da se bolje prepozna - i čuje se pjesma “In vino veritas...” dok se ispija čaša vina... Bez dječaka...

Na kraju – onaj (ili ona) s dječacima na pozornici moli: “Sv. Martine, moli za nas!”